

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering van 14 maart 1963

Ter vergadering werd medegedeeld, dat het ledental van het Genootschap de duizend gepasseerd is. Dit feit, zal ongetwijfeld alle N.H.G.-leden met voldoening vervullen.

Met belangstelling vernam het bestuur, dat in het Roode Kruis Ziekenhuis te Beverwijk thans een assistentschap wordt vervuld, dat gezien kan worden als een experiment betreffende de mogelijkheid om een pas afgestudeerde arts nog verder te scholen alvorens hij zich gaat vestigen als huisarts of anderszins medisch werk gaat doen. Deze assistent wordt niet alleen in genoemd ziekenhuis, doch eveneens gedurende een gedeelte van de tijd in een huispraktijk geschoold. Dit experiment is vermoedelijk het eerste van dien aard in ons land.

Het bestuur kon zich verenigen met een voorstel van het dagelijks bestuur om tezamen met vertegenwoordigers van de Nationale Federatie voor Bejaardenzorg en van de Vereniging voor Gerontologie een kleine werkgroep te vormen, die de mogelijkheid zal bestuderen een landelijke geriatrie bij-scholingscursus voor huisartsen te organiseren.

Het bestuur besloot een uitnodiging van Philips Gezondheidsdienst te accepteren om in 1964 in Eindhoven een conferentie te organiseren over wetenschappelijk onderzoek in de huispraktijk.

Uitvoerig heeft het bestuur zich beraden over de kwestie van de adviseurs, die aangezocht zullen worden om het bestuur van de Nederlandse Stichting tot bevordering van de Huisartsgeneeskunde in zijn taak bij te staan.

De C.W.O. is gereed gekomen met het „Woudschoten“-rapport en heeft dit aan het bestuur aangeboden. Het rapport is een volledige omschrijving van de taak van de huisarts. Bij deze omschrijving werd uitgegaan van de zogenaamde deeltaken, zoals deze destijds op de Woudschoten-conferentie zijn opgesteld. In de eerstvolgende bestuursvergaderingen zal aan de hand van genoemd rapport telkenmale enige tijd besteed worden aan een bespreking van de consequenties voor het bestuursbeleid op korte en lange termijn ten aanzien van de verschillende deeltaken.

Enige jaarverslagen over 1962 van een aantal commissies en centra werden goedgekeurd. Besloten werd dat collega Dallmeyer namens het N.H.G.-bestuur zitting zal nemen in een comité van voorbereiding voor een op 30 en 31 augustus in Amsterdam te houden congres over Openluchtscholen.

E. M. Jansen, secretaris

JAARVERSLAG 1962 VAN DE C.W.O.

In het verslagjaar kwam de commissie elf maal bijeen; haar vergaderingen werden gehouden in het Instituut voor Sociale Geneeskunde te Utrecht, dat haar ook dit jaar weer gastvrijheid verleende. Meer nog dan in vorige jaren werd de behoefte gevoeld de ter vergadering aan de orde te stellen punten tevoren in kleiner verband te doen bestuderen, hetzij in het Dagelijks Bestuur der Commissie, hetzij door een kleine groep van haar leden dan wel door een harer leden ad hoc. De viervoudige taak der Commissie — raadgevingen voor onderzoek van anderen, eigen onderzoek, fundamenteel denkwerk en het tot ontwikkeling brengen van wetenschappelijk werk op het gebied van de huisartsgeneeskunde — is gelijk gebleven. Door een betere taakverdeling en meer voorbesprekingen in kleiner verband werd getracht verschillende aanvragen en onderwerpen zo snel mogelijk af te werken.

Met het N.H.G.-bestuur werd door bemiddeling van Van Es, zowel lid van dit bestuur als van onze commissie, een uitstekend direct contact onderhouden. In de persoon van Lahr werd een direct contact verkregen met de Commissie Nascholing. Voorts werden contacten onderhouden met de Congrescommissie, met studie- en werkgroepen en, veelal incidenteel, met de centra. Met de studiegroep Praktijkvoering werd in het begin van het verslagjaar een bespreking gehouden over een onderzoek naar efficiënte praktijkvoering, waarbij men niet tot een gemeenschappelijk standpunt is gekomen, daar de studiegroep het accent meer legde op de praktische kanten en onze commissie meer op de wetenschappelijke benadering van dit probleem.

Betreffende de externe contacten is te vermelden, dat enige

leden der commissie een bespreking hebben gehad met het Rijks Instituut voor de Volksgezondheid en twee vertegenwoordigers van het centrum Rotterdam over een mogelijk onderzoek inzake mastitis-profylaxe. Met het Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde te Leiden en het Instituut voor Sociale Geneeskunde te Utrecht bestaan persoonlijke contacten door middel van de adviseurs Ekker, Baaïj en Vroege. In enige gevallen heeft onze commissie advies gevraagd aan de Gezondheidsorganisatie T.N.O. over door de industrie gevraagde farmaceutische onderzoeken. T.N.O. verzocht de C.W.O. een proefonderzoek te doen over de verdraagbaarheid van ijzerpreparaten. Verder heeft de voorzitter van onze commissie deelgenomen aan een algemeen oriënterend gesprek tussen Prof. Tesch, voorzitter van de Gezondheidsorganisatie T.N.O. en het Dagelijks Bestuur van het N.H.G. Van de afdeling gezondheidsstatistiek van het Centraal Bureau voor Statistiek ontving onze Commissie het verzoek onderling contact te onderhouden en te worden ingelicht over het resultaat van onderzoeken binnen N.H.G.-verband.

Wetenschappelijk onderzoek. In het verslagjaar vroegen zes nieuwe onderwerpen voor onderzoek de aandacht van onze commissie. De in 1961 door Dijkhuis opgestelde zogenaamde promotielijst, een lijst van studieonderwerpen, welke zich lenen voor dissertaties van huisartsen, is nader aangevuld en verbeterd en bevat ook onderwerpen, die meer geschikt zijn voor groepsonderzoeken. Dientengevolge is „lijst van studie-onderwerpen“ een betere benaming. Een globaal overzicht van deze lijst zal aan de redactie van „huisarts en wetenschap“ worden aangeboden. Geïnteresseerden kunnen zich voor nadere inlichtingen tot onze commissie wenden.

Uit de door de C.W.O. gemaakte analyse van het aantal deelnemers aan jaaronderzoeken is gebleken dat er, in tegenstelling tot hetgeen men verwachtte, een grote wisseling kan worden waargenomen onder de deelnemers. Leden, die aan twee of drie onderzoeken hebben deelgenomen, vormen een minderheid.

De bewerking van de uit het verloskundig onderzoek voortgekomen gegevens door het Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde is vrijwel voltooid en binnen niet al te lange tijd kan een volledig rapport worden verwacht. Verschillende onderdelen daarvan zijn reeds in „huisarts en wetenschap“ gepubliceerd; deze publikaties werden verzorgd door Verhagen te Zwolle. Wat betreft het abortus-onderzoek zullen de verkregen gegevens worden bewerkt door Roorda en Lichtenberg, die beiden hopen op een onderdeel daarvan te kunnen promoveren. Het tonsillitis-onderzoek werd in mei van het verslagjaar beëindigd. Het aantal ingekomen formulieren is beneden de verwachting gebleven, doch men hoopt niettemin voldoende gegevens te hebben verzameld om enige conclusies uit de resultaten van dit onderzoek te kunnen trekken. De uit dit onderzoek verkregen gegevens worden bewerkt door Ekker, verbonden aan het Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde.

Het gelijktijdig door vijftien tot twintig huisartsen verrichte intensieve tonsillitis-onderzoek is eveneens beëindigd. De deelneming aan dit onder Prof. Dr W. R. O. Goslings gehouden onderzoek is zeer goed geweest. Bots en Ekker zullen zich met de bewerking van de gegevens belasten.

De C.W.O., geleid door de gedachte dat een jaaronderzoek zo moet worden gekozen dat zoveel mogelijk N.H.G.-leden daarbij actief worden betrokken, achtte het onderwerp efficiënte praktijkvoering hiervoor het meest geschikt. De C.W.O. is doende een proefonderzoek onder haar leden voor te bereiden om later een voorstel te kunnen doen voor een landelijk onderzoek aan de studiegroep praktijkvoering.

In onze commissie zijn gedurende het verslagjaar verscheidene onderzoeken besproken. Uitvoerig beraad is gevoerd over de taken van een huisartseninstituut en de verhouding tussen een dergelijk instituut, dat meer een uitvoerende taak zal krijgen bij het wetenschappelijk onderzoek op het terrein van de huisarts, en de C.W.O., die meer een besturende taak zal hebben.

Onze commissie heeft nagegaan langs welke wegen huisartsen een informatie kunnen krijgen van literatuur over een bepaald onderwerp en zij zal dienaangaande een publikatie verzorgen in „huisarts en wetenschap“. Voorts is zij zelf met

een hiervoor reeds vermeld proefonderzoek begonnen, daar zij van inzicht is dat zij haar adviserende taak bij het wetenschappelijk onderzoek van anderen beter kan verrichten indien zij zelf meer ervaringen opdoet bij eigen onderzoekingen. Voorts is onze commissie doende een volgorde van belangrijkheid voor verschillende onderwerpen, waarmee zij zich bezig houdt, op te stellen; zij wil trachten een eigen beleid te voeren, aangepast aan de vraagstukken, die in het N.H.G. aan de orde komen.

Dank zij een ruim budget van f 5.500,— is de C.W.O. in 1962 in staat gesteld de kosten van vergaderingen enzovoort naar behoren te bestrijden. Voor de omvangrijke administratie en informatie werd zij bijgestaan door de heer E. B. Schubert als adjunct-secretaris, omdat het N.H.G.-secretariaat wegens personeelsgebrek zijn voornemen tot administratieve werkzaamheden voor onze commissie niet ten uitvoer kan leggen. Inmiddels verheugt het onze commissie dat de heer Schubert zijn werk in 1963 zal kunnen voortzetten.

Samenstelling der commissie. In 1962 zijn tot de Commissie toegetreden als nieuwe leden Dr C. A. Kuypers (Zelhem), A. P. Oliemans (Den Haag) en Dr W. J. M. van der Sande (Baarle Nassau); Dr H. H. W. Hogerzeil is in de commissie teruggekeerd. De leden Dr G. J. Bos (Vlaardingen), I. Ph. L. Koperberg (Amsterdam) en Dr J. H. F. Lahr (Leiden) en de vaste adviseur Dr J. H. Baaij zijn in het verslagjaar afgetreden. De commissie bestaat thans uit veertien personen: Dr J. D. Mulder, voorzitter (D.B.), Dr B. J. M. Aulbers, secretaris-penningmeester (D.B.), Dr R. L. Cornelissen, Dr. H. Mulder, A. P. Oliemans, Dr J. Z. S. Pel, Dr W. J. M. van der Sande, Dr W. Vashinder, Dr J. C. van Es, Dr C. A. Kuypers, leden; W. Ekker, Dr. H. H. W. Hogerzeil, N. H. Vroege en Dr H. J. P. M. Dijkhuis (D.B.), adviseurs.

Dr B. J. M. Aulbers, secretaris

JAARVERSLAG 1962 VAN DE REDACTIECOMMISSIE „HUISARTS EN WETENSCHAP”

In haar jaarverslag over 1961 heeft de redactiecommissie van „huisarts en wetenschap” gezegd, dat de algemene redactionele werkzaamheden konden worden voortgezet volgens schema's en langs richtlijnen, welke zich na een aanloopperiode van enkele jaren reeds het jaar tevoren als de meest aanbevelenswaardige hadden afgetekend. Zij kan met betrekking tot de ontwikkelingsgang gedurende 1962 deze mededeling herhalen en hoopt, op grond van het beloop der werkzaamheden in het verslagjaar, in volgende jaarverslagen steeds hetzelfde te mogen constateren. Het redactionele werk heeft, mede door een binnen de commissie mogelijk geworden ruimere spreiding van de eindredactie — waardoor de spanning in de tijdschema's der commissieleden individueel is verminderd — constante voortgang kunnen vinden; zowel redactioneel als redactioneel-technisch hebben de verkregen ervaringen geleid tot een methodisch vlotte uitvoering der onderscheidene taken.

Gedurende 1962 is de commissie opnieuw gebleken dat het maandblad van het Nederlands Huisartsen Genootschap toenemend erkenning vindt, getuige vooral de bereidheid tot het schrijven van bijdragen, welke zij bij de door haar aangezochte auteurs heeft aangetroffen. De rubriek „Aanwinsten” bleef een van de bewijzen van deze ondervonden steun bij het streven de huisarts over de ontwikkelingen in de geneeskunde te informeren op een wijze, welke hem bij de uitoefening van zijn taak te stade kan komen. Een ander bewijs voor de erkenning van de nuttige functie, welke het maandblad kan verrichten, kan worden gezien in de door onze commissie zeer gewaardeerde verstandhouding met de Boerhaave-cursussen voor voortgezet medisch onderwijs; vele voordrachten van de speciaal voor huisartsen georganiseerde Boerhaave-cursussen konden door publikatie in het maandblad van het N.H.G. in bredere kring bekendheid krijgen. Daarbij mag dan worden aangetekend, dat de kring abonnees in het verslagjaar gestaag bleef toenemen en dat de nascholingsstof behalve de leden van het N.H.G. ook nog tweeduizend andere huisartsen bereikt.

De hier genoemde voorbeelden van medewerking en samen-

werking zouden kunnen worden aangevuld met vele andere, waaruit kan blijken, dat onze commissie veel begrip ontmoet voor de doelstellingen van het N.H.G. en daarmee van zijn maandblad. De dank onze commissie gaat uit naar alle adviseurs, die haar, daartoe uitgenodigd, geregeld of in incidentele gevallen terzijde stonden.

Bij hetgeen aan bijdragen uit de door onze commissie genomen initiatieven is voortgevloeid, hebben zich vele inzendingen gevoegd, waarvan het initiatief bij de auteur lag. In zeer overwegende mate bleken deze inzendingen leesstof te bieden, waarnaar de voorkeur van onze commissie uitging en waarmee de moeite van het doornemen van al deze inzendingen door ieder lid onze commissie ten volle beloofd bleek. In deze totale toevloeiing van bijdragen bleef de stroom — een weidse aanduiding — van artikelen van de hand van huisartsen over eigen ervaringen, waarvan de lezing voor collegae instructief zou kunnen zijn, helaas zeer smal. De wel eens bij de commissie opgekomen vrees dat zij de ruimte, ter beschikking gehouden voor de door de studiegroep Artikelen-documentatie verzorgde referaten niet voortdurend zou kunnen vullen, is, gelukkig, ongemotiveerd gebleken. Eerder dreigde soms het mirabile dictu prettige gevaar, dat zij de activiteiten van deze groep niet met de daarop passende plaatsruimte zou kunnen honoreren. Een zodanig prettig gevaar zou de commissie zeer welkom zijn, wanneer het haar ook ging bedreigen van de zijde der centrum-correspondenten. Intussen hoopt zij dat het merkbaar iets toegenomen besef omtrent het nut van wederkerige voorlichting in de N.H.G.-rubriek betreffende centrum-activiteiten, in veelvuldiger bijdragen van de centrum-correspondenten zal gaan resulteren.

De commissie is haar opvatting gestand gebleven de omvang der nummers in het algemeen niet groter dan 32 pagina's te doen zijn. Zij houdt er daarbij uiteraard rekening mede, dat de huisarts zijn voor lectuur beschikbare tijd ook nog aan andere periodieken of anderszins zal willen gunnen. Evenwel ontstaat er dikwijls enige spanning tussen de gestelde limiet voor de omvang enerzijds en anderzijds een soms onmiskenbare actualiteit, die aan enkele artikelen en zeker aan sommige verslagen inherent is, alsook de hoffelijkheid jegens de door onze commissie benaderde auteurs. Dit kan er mogelijk toe leiden — het heeft zich in feite reeds bij enkele nummers van de zesde jaargang voorgedaan — dat onze commissie de bij voorkeur aangehouden limiet zal moeten overschrijden.

De economische ontwikkeling van het maandblad bleef gunstig.

Tijdens het verslagjaar vergaderde onze commissie maandelijks en zij kwam bovendien enkele malen bijeen voor beleidsbesprekingen. De bestaande prettige samenwerking met de uitgever en met de drukker werd, gelijk te verwachten was, in het verslagjaar gecontinueerd.

JAARVERSLAG 1962 VAN DE COMMISSIE NASCHOLING

De Commissie Nascholing is in 1962 tien maal in plenaire zitting bijeen geweest. Het Dagelijks Bestuur heeft daarnaast even zoveel besprekingen gevoerd. Gaarne wil de Commissie op deze plaats dank zeggen aan alle plaatselijke waarnemers, die haar leden in staat hebben gesteld de vergaderingen bij te wonen.

Samenstelling Commissie. In de loop van het jaar trad Prof. Dr H. Deenstra als adviseur tot de Commissie toe. E. v. d. Weg werd lid van het D.B. Bij het einde van het verslagjaar was de Commissie als volgt samengesteld: K. G. Brühl, voorzitter, Dr J. H. F. Lahr, secretaris, E. v. d. Weg, fiscus, Jhr Dr A. H. van Lidth de Jeude, Dr M. J. van Nieuwenhuijzen, P. A. Roorda, R. C. Veldhuyzen van Zanten, M. Scheeren, W. v. d. Wind, F. H. C. Gaymans en P. Th. Smit, leden. Adviseurs: Prof. Dr K. J. van Deen, Prof. Dr J. Groen, Prof. Dr G. C. Heringa, M. W. Jongasma, Prof. Dr H. Deenstra en P. B. A. Melief.

Activiteiten. De huisarts zal, naast de toepassing van de